

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра інфекційних хвороб

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор закладу вищої освіти
Національного медичного університету
імені О.О. Богомольця
з науково-педагогічної та навчальної
роботи, доктор медичних наук, професор
Олег ВЛАСЕНКО
2026 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Інфекційні захворювання»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 225 «Медична психологія»

Освітня програма: Освітньо-професійна програма
другого (магістерського) рівня вищої
освіти за спеціальністю 225 «Медична психологія»

2026/2027 навчальний рік

Кафедра інфекційних хвороб

Контакти [https://nmuofficial.com/zagalni-vidomosti/kafedri/departments-infectious-diseases/](https://nmuofficial.com/zagalni-vidomosti/kafedri/departments/infectious-diseases/)

Силабус навчальної дисципліни «Інфекційні захворювання»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність: 225 Медична психологія

Освітня програма: Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 225 Медична психологія

Анотація курсу

Рік навчання: 5

Семестр: 9 або 10

Мова викладання: українська

Форма навчання: денна

Метою викладання дисципліни «Інфекційні захворювання» є з'ясування закономірностей сучасного перебігу патологічного процесу при інфекційних захворюваннях на основі вивчення розповсюдженості інфекційних захворювань у світі та Україні, етіологічних чинників, механізмів та факторів їх передачі, основних ланок патогенезу, виявлення взаємозв'язків між клінічними особливостями перебігу та станом імунної системи, ускладнень, що обтяжують їх перебіг, принципів діагностики та лікування цієї категорії хворих на теренах доказової медицини.

Перелік компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми медичної психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 9. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

- ФК 2. Здатність узагальнювати інформацію щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- ФК 3. Здатність до формулювання повного функціонального діагнозу та/або діагностичного формулювання в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного, психічного розвитку, клінічного діагнозу та диференційної діагностики.
- ФК 11. Здатність до діагностування невідкладних станів, визначення тактики і надання екстреної та невідкладної медичної допомоги.

Програмні результати навчання

- ПРН 1. Обирати та застосовувати надійний діагностичний та психодіагностичний інструментарій для здійснення медичних та психологічних інтервенцій.

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кільк. год

1.	Поняття про інфекційний процес та інфекційні хвороби. Класифікація інфекційних хвороб. Принципи діагностики інфекційних хвороб. Профілактика та імунопрофілактика (специфічна, неспецифічна) інфекційних хвороб, принципи застосування.	1
2.	Загальна характеристика групи хвороб з фекально-оральним механізмом передачі. Сальмонельози.	1
3.	Загальна характеристика групи хвороб з повітряно-крапельним механізмом передачі. Грип.	1
4	Коронавірусна хвороба 2019 (COVID-19). Стан проблеми в світі та в Україні. Особливості клінічного перебігу, діагностика та принципи лікування.	1
5.	Загальна характеристика групи хвороб з гемоконтактним механізмом передачі. Вірусний гепатит С. Вірусні гепатити В, D.	1
6.	ВІЛ-інфекція: основні поняття. ВІЛ-асоційовані інфекції та інвазії.	1

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кільк . год
Змістовий модуль 1. Введення в інфектологію. Інфекційні хвороби з переважанням фекально-орального механізму передачі.		
1.	Діарейний синдром у клініці інфекційних хвороб. Харчові токсикоінфекції. Сальмонельоз. Холера. Невідкладна допомога при дегідратаційному шоці. Шигельоз.	4,25
Змістовий модуль 2. Інфекційні хвороби з переважанням повітряно-крапельного механізму передачі.		

2.	Загальна характеристика групи інфекційних хвороб із переважанням повітряно-крапельного механізму передачі. Грип. Інші ГРВІ: парагрип, аденовірусна інфекція, РС-інфекція, риновірусна інфекція.	4,25
3.	Коронавірусна хвороба 2019 (COVID-19).	4,25
4.	«Дитячі» крапельні інфекції (кір, краснуха, епідемічний паротит) у дорослих. Герпесвірусні інфекції (1-5 типів). Інфекційний моновірус.	4,25
5	Дифтерія. Поняття про справжній круп. Бактерійний фарингіт.	4,25
6	Менінгококова інфекція	4,25
Змістовий модуль 3. Інфекційні хвороби з переважанням гемоконтактного механізму передачі (вірусні гепатити. ВІЛ-інфекція).		
7.	Вірусні гепатити з фекально-оральним механізмом передачі. Вірусні гепатити з гемоконтактним механізмом передачі. Поняття про фульмінантний перебіг вірусного гепатиту. Лабораторна діагностика та лікувальна тактика при вірусних гепатитах. Особливості вірусного гепатиту С.	4,25
8.	ВІЛ-інфекція. Біоетичні питання обстеження пацієнта на ВІЛ-інфекцію. Поняття про ВААРТ. ВІЛ-асоційовані інфекції та інвазії.	4,25
6.	Всього	36

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кільк.го д
1.	Підготовка до практичного заняття: Діарейний синдром у клініці інфекційних хвороб. Харчові токсикоінфекції. Сальмонельоз. Холера. Невідкладна допомога при дегідратаційному шоці. Шигельоз.	2,5

	- Удосконалення навичок клінічного визначення ступеню зневоднення згідно рекомендацій ВООЗ. - Удосконалення навичок трактування даних лабораторних методів дослідження: маркери зневоднення, ацидозу/алкалозу. - Удосконалення навичок трактування даних специфічної діагностики: мікробіологічного дослідження крові, сечі, випорожнень кишечника, жовчі; РА, РНГА, РЗК, ІФА, РІФ, РІА, ПЛР.	
2.	Підготовка до практичного заняття: Загальна характеристика групи інфекційних хвороб із переважанням повітряно-крапельного механізму передачі. Грип. Інші ГРВІ: парагрип, аденовірусна інфекція, РС-інфекція, риновірусна інфекція. - Удосконалення навичок трактування даних гемограми, лікворограми. - Удосконалення навичок трактування даних специфічних методів лабораторних досліджень при ГРЗ (РГГА, РЗК, РРГ, ІФА, РІФ, РНІФ, ІХГ, ПЛР).	2,5
3	Коронавірусна хвороба 2019 (COVID-19). - Удосконалення навичок трактування даних специфічних методів лабораторних досліджень при ГРЗ (РГГА, РЗК, РРГ, ІФА, РІФ, РНІФ, ІХГ, ПЛР).	2,5
4.	Підготовка до практичного заняття: «Дитячі» крапельні інфекції (кір, краснуха, епідемічний паротит) у дорослих. Герпесвірусні інфекції 1-5 типів (простий герпес, вітряна віспа і оперізувальний герпес, ВЕБ- та цитомегаловірусна інфекції (інфекційний моновірусоз)). - удосконалення навичок диференціації екзантем та енантем - Удосконалення навичок трактування даних гемограми, лікворограми.	2,5

	- Удосконалення навичок трактування даних специфічних методів лабораторних досліджень при ГРЗ (РГГА, РЗК, РРГ, ІФА, РІФ, РНІФ, ІХГ, ПЛР).	
5.	Дифтерія. Диференційна діагностика з бактерійним фарингітом. - Удосконалення трактування даних фарингоскопії - Удосконалення трактування біохімічного аналізу крові, ЕКГ	2,5
6.	Менінгококова інфекція - удосконалення навичок диференціації екзантем та енантем - Удосконалення навичок трактування даних гемограми, лікворограми.	2,5
7.	Підготовка до практичного заняття: Вірусні гепатити з фекально-оральним механізмом передачі. Вірусні гепатити з гемоконтактним механізмом передачі. Поняття про фульмінантний перебіг вірусного гепатиту. Лабораторна діагностика та лікувальна тактика при вірусних гепатитах. Особливості вірусного гепатиту С. - Удосконалення навичок трактування даних біохімічного дослідження крові (маркери ураження печінки, білковий та ліпідний спектри крові) та коагулограми. - Удосконалення навичок трактування даних маркерного дослідження ВГ (ІФА, ПЛР) та ступеню фіброзу печінки. - Удосконалення навичок трактування даних УЗД ОЧП.	2,5
8.	Підготовка до практичного заняття: ВІЛ-інфекція. Біоетичні питання обстеження пацієнта на ВІЛ-інфекцію. Поняття про ВААРТ. ВІЛ-асоційовані інфекції та інвазії. - Удосконалення навичок проведення передтестового та післятестового консультування на ВІЛ-інфекцію.	2,5

	- Удосконалення навичок трактування даних мікробіологічного дослідження різних біологічних рідин організму. - Удосконалення навичок трактування даних специфічних методів лабораторних досліджень при ВІЛ-інфекції: ІФА, імунний блотинг, ПЛР.	
Разом		20

Індивідуальні завдання:

- доповідь на наукових конференціях
- написання та подання до друку тез, статей
- участь у всеукраїнських та інших олімпіадах з навчальної дисципліни

Методи навчання

- вербальні (лекція, пояснення, розповідь, кейс-методи, групові роботи, проблемне навчання);
- наочні (спостереження, ілюстрація, симуляції, демонстрація);
- практичні (практика для вироблення вмінь та навичок);
- платформа LIKAR_NMU;
- технології ситуативного моделювання (рольові, ігрові тощо) або технології алгоритмізації/стандартизації;
- інтерактивні методи: метод аналізу конкретних, проблемних ситуацій; метод групової дискусії; метод конкурентних груп тощо;
- самостійна робота студентів з осмислення й засвоєння нового матеріалу.

Практичні заняття за методикою їх організації є клінічні і передбачають:

1. Розгляд теоретичних питань щодо набуття практичних навичок за стандартними переліками до кожного практичного заняття та під час контролю.

2. Розв'язування ситуаційних задач.
3. Стандартизований тестовий контроль, усне та письмове опитування.

Самостійна робота студентів (СРС) включає роботу в клініці в позааудиторний час з оволодіння практичними навичками, складання схем диференціальної діагностики та алгоритмів обстеження хворих, а також традиційну підготовку до практичних занять та контролю опанування за переліком тем, винесених для самостійного вивчення.

Методи та форми контролю, розподіл балів, які отримують студенти, оцінювання

Регламент оцінювання поточного і кінцевого контролю з дисципліни (розроблений згідно Положення «Про порядок оцінювання знань студентів під час поточного та кінцевого контролю з дисципліни в НМУ імені О.О. Богомольця» від 05.09.2019 р.)

Серед основних методів контролю на практичних заняттях використовуються після самостійного вивчення нового матеріалу його закріплення у вигляді контрольних вправ з їх оцінкою (вхідний (попередній), поточний, рубіжний), які за формою проведення можуть бути: усним опитуванням (як індивідуальним, так і фронтальним), або письмовим, або програмованим, або тестовим, або практичним контролем.

Поточна навчальна діяльність студента оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою з використанням прийнятих у ВНЗ та затверджених цикловою методичною комісією з терапевтичних дисциплін критеріїв оцінювання для дисципліни «Інфекційні захворювання». При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для запланованої теми.

Поточний контроль передбачає **100 % опитування** студентів групи на практичному занятті з обов'язковим оцінюванням всіх складових елементів заняття – тестового контролю, усного опитування, вирішення ситуаційних задач,

тощо. Кожна тема заняття передбачає також проведення контролю практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям теми і включає стандартизовані форми контролю теоретичної підготовки та контроль професійних умінь. Поточний контроль включає оцінювання початкового рівня знань (усне або письмове експрес-опитування, тестовий контроль з використанням тестових завдань формату А), оцінювання основного етапу практичного заняття (вирішення типових ситуаційних задач), оцінювання кінцевого рівня знань на занятті (тестовий контроль з використанням тестових завдань формату В, вирішення ситуаційних задач III рівня, інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження хворого).

За кожний етап заняття студент отримує оцінку «5-4-3-2», із яких викладач визначає середню арифметичну оцінку, яку переводять у бали згідно розподілу, який проведено кафедрою на початку вивчення дисципліни.

Якщо під час визначення балів за заняття середньо арифметична оцінка **становить «2»**, то це відповідає **0 кількості балів**. Студент має право покращити свої знання з теми, якщо він отримав загальну оцінку «2» впродовж наступного навчального заняття, під час поточного контролю **(без отримання балів)**.

Студент має право пропустити до 25% занять та лекцій (за годинами). Пропуски занять відпрацьовують шляхом написання конспекту з теми пропущеного заняття без оцінювання. Викладач веде реєстр ліквідації академічної заборгованості за відповідною формою. Кафедра не встановлює окремого графіка із зазначенням годин для приймання конспектів пропущених навчальних занять. Пропущені лекції не відпрацьовують, знання перевіряють на контрольних заходах.

Якщо студент пропустив більше 25% навчальних занять разом із лекціями (за годинами), то це потребує повторного вивчення дисципліни.

Виставлені за традиційною шкалою сумарна оцінка за практичне заняття конвертується на кафедрі у бали залежно від кількості тем у модулі таким чином:

«5»	24
«4»	19
«3»	14
«2»	0

Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд із аудиторною, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Індивідуальна робота виконується студентами впродовж змістових модулів 1-3 відповідно. Індивідуальна робота оцінюється від 0 до 8 балів.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні навчальної дисципліни, становить 200.

Кінцевий контроль у формі заліку здійснюється по завершенні вивчення всіх тем на останньому занятті. Студент отримує оцінку за умови відвідування не менше 75% занять, що є сумою балів (**мінімум 111**) за практичні заняття та індивідуальну роботу.

Диференційований залік - це форма кінцевого контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентом навчального матеріалу дисципліни на підставі результатів поточного навчання, виконання індивідуальних і контрольних заходів. При виставленні оцінки за дисципліну враховують накопичену студентом кількість балів за поточне навчання (максимальна кількість балів 200). Зарахування дисципліни студенту проводять диференційовано відповідно до загальної кількості накопичених ним балів, яка має бути не меншою, ніж мінімально необхідна, і відповідає мінімальному значенню оцінки Е, а отже, складає 111 балів.

При виставленні диференційованого заліку з дисципліни студенту надається право перескладання незадовільних оцінок в термін не пізніше, ніж за

три дні (циклова система - за день) до проведення кінцевого контролю з метою накопичення мінімальної кількості балів для зарахування дисципліни. Диференційований залік у вигляді окремого заняття кафедра не проводить.

Не зарахований диференційований залік перескладається як підсумковий контроль – двічі. На перескладанні студенту пропонуються тестові завдання, які містять запитання з усіх тем, що включає програма вивчення дисципліни. При позитивному складанні залікових тестів студент отримує оцінку Е з мінімальною кількістю балів, а саме 111 балів.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу:

ОЦІНКА В БАЛАХ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	ОЦІНКА ЗА ШКАЛОЮ ECTS	
		ОЦІНКА	ПОЯСНЕННЯ
170-200	ВІДМІННО	A	ВІДМІННО (відмінне виконання з незначною кількістю помилок)
155-169		B	ДУЖЕ ДОБРЕ (вище середнього рівня з кількома помилками)
140-154		C	ДОБРЕ (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
125-139	ЗАДОВІЛЬНО	D	ЗАДОВІЛЬНО (непогано, але зі значною кількістю недоліків)

111-124		E	ДОСТАТНЬО (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
60-110	НЕЗАДОВІЛЬНО	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО (з можливістю повторного складання)
1-59		F	НЕЗАДОВІЛЬНО (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Підрахунок балів за практичні заняття та балів за диференційний залік здійснює викладач групи.

Порядок ліквідації академічної заборгованості

При отриманні незадовільної оцінки із дисципліни в межах 60-110 балів (FX) студент має право повторно її скласти 2 рази: один – кафедральній комісії за участю зав. кафедри, а останній раз – комісії за участю завідуючого кафедри та декана.

Повторне складання дисциплін із отриманими незадовільними оцінками проводять за графіком, який складає кафедра, узгоджує з деканом (інтервал між спробами або дисциплінами не менше 3 днів). Дисципліни, які вивчають на відповідному курсі мають бути складені до початку нового навчального року. Наявність академічної заборгованості до початку нового навчального року є підставою для відрахування студента із університету за невиконання вимог навчального плану (або оформлення академічної відпустки та повторного курсу навчання за станом здоров'я).

При отриманні незадовільної оцінки із дисципліни в межах 1-59 балів (F) студент зобов'язаний повторно її вивчити у позааудиторний час на платній основі. Повторне отримання студентом незадовільної оцінки за результатом повторного її вивчення з урахуванням двох перескладань дисципліни або незадовільних оцінок із 3-х дисциплін, а також наявності пропущених аудиторних навчальних занять без поважних причин, сума пропусків яких складає 120 годин і більше, обумовлює його відрахування із університету за невиконання навчального плану.

На можливість складання студентом диференційного заліку з дисципліни не впливають результати складання інших дисциплін.

Політика курсу: обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- при написанні тез та статей, надавати результат антиплагіатної перевірки.

Рекомендована література

Основна:

1. Інфекційні хвороби (підручник) (за ред. О.А. Голубовської). – Київ: ВСВ «Медицина» (4 видання, перероблене і доповнене). - 2022. – 464 С.

Допоміжна:

1. Коронавірусна хвороба 2019 (монографія) (за ред. О.А. Голубовської). – Київ: Професійні видання. Україна.- 2023. – 300 С.
2. Соціально значущі та особливо небезпечні інфекційні хвороби: навчальний посібник / К.В. Юрко, Г.О. Соломенник. – Київ: ВСВ «Медицина». - 2023 – 255 С.
3. Невідкладна інфектологія: навчальний посібник / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін. – Київ: ВСВ «Медицина» (3 видання, перероблене і доповнене). - 2023. – 143 С.
4. Стандарт медичної допомоги «ВІЛ-інфекція», 2025.

Електронні ресурси:

1. [Centers for Disease Control and Prevention](http://www.cdc.gov/) (CDC) – Режим доступу: <http://www.cdc.gov/>
2. [Офіційний сайт МОЗ України](http://www.moz.gov.ua) // www.moz.gov.ua
3. MSD Manual for the Professional – Режим доступу: <https://www.msdmanuals.com/en-nz/professional>

Розробники:

завідувачка кафедри інфекційних хвороб, професор, д.мед.н Голубовська О.А.,
доцентка, к.мед.н. Безродна О.В., доцентка, к.мед.н. Вінницька О.В.

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри інфекційних хвороб
протокол №1 від «26» серпня 2026 р.

Робоча програма схвалена на засіданні циклової комісії з терапевтичних
дисциплін протокол №1 від «27» серпня 2026 р.